

www.e-rara.ch

Matthiae Casimiri Sarbievi[i] e Societate Iesu Lyricorum libri tres

Sarbiewski, Maciej Kazimierz

Antverpiae, 1630

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: Rq 192

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-36996>

[...] liber epodon.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

MATTHIAE CASIMIRI
SARBIEVII
SOCIETATIS IESV

LIBER EPODON.

AD IORDANVM VRSINVM
BARCENORVM DVCEM.

Barceni agri amœnitatem commendat,
ad quam per ferias Septembres se-
cesserat Româ.

H *Vc ô quietis apta Musis otia,
Leuesq; Ludorum chori.
Huc feriantum Phœbe Musarum pater;
Huc hospitales Gratia;
Huc delicatis ite permisti Iocis
Non inuerecundi Sales:
Hic otiosi mite Barceni solum
Vago coronemus pede.
Clemens supino cliuus assurgit iugo,
Cœlumq; paulatim subit,
Et solida subter terga scopulorum, arduo
Securus in sessu premit:*

Arcisq;

Arcisq; iactat inter alta turrium
 Insigne propugnacula,
 Timenda quondam Caesarum turmis ducum,
 Timenda magno Borgia,
 Cum per minantium militum aratos globos
 Metuenda iaceret fulmina,
 Ageretq; profugum Casarem, & quassum metu
 Adusque promissum NIHIL.
 Hic ille magnus frenat Etruscas opes
 VRSINVS heroum decus,
 Heres quite laudis, & princeps caput
 Magnaq; laus Oenotria.
 Circum coruscis scena quercetis vivet,
 Celumq; verrit frondibus,
 Suosq; colles vestit, & patentibus
 Sese theatris explicat.
 Admota muris pone Nympharum domus
 Aprica prabet littora:
 Ripamq; Baccho iungit, & vallum propè
 Lentis flagellat fluctibus.
 Maiore nusquam stagna Neptuno sonant,
 Aut aestuantis Larj,
 Aut qui seuero tangit Albanus lacu
 Inenatabilem Styga:
 Aut qua procellis gaudet, & magno fremit
 Superba ponto Iulia:
 Nec maior vsquam spumat, & rupes truci
 Benacus assultat salo.
 Intonsa curuo monte circumstant iuga,

Mitesq̄ despectant aquas.
 Niuosus illinc terga Romanus mouet,
 Celoq̄ diducit minas :
 Illinc caducis ilicem quassat comis
 Sublime Cymini caput :
 Crudumq̄ Boream frangit impotentibus
 Depræliaturum Notis,
 Terrisq̄ latè regnat, & cali minis
 Opponit hybernum latus.
 Amica sternit interim lacum quies,
 Fluctusq̄ fluctu nititur,
 Et ipsa secum pigra luctatur Thetis,
 Aquaq̄ colludunt aquis :
 Quas vel carina, vel citata turgido
 Findit phaselus linteo:
 Pinnâque latè vitreum cogens pecus
 Volente lino truditur.
 Setaq̄ piscem ducit, & raris procùl
 Lacum coronat retibus.
 Hinc alta lucet diuitis Polle domus,
 Hinc pinguis Anguilaria,
 Trebonianas hinc amica vineas
 Vadosa plangunt equora :
 Hinc delicati fundus Aureli nitet,
 Lympha salutaris pater :
 Vndâque morbos arcet, & viuacibus
 Luem fluentis eluit.
 At quâ superbum fontibus nomen dedit,
 Suumq̄ Flora marginem :

Viuis perennes decidunt saxis aquae,
 Camposq; decursu lauant,
 Patremq; longè Tybrin, & regem sonant,
 Romaeq; seruium fluunt.
 Syncera circùm regna natura nitent,
 Et artis immanis loci:
 Adhucq; virgo sulcus, & montes adhuc
 Molleis in experti manus,
 Meramque Bacchus Tethyn, & Bacchum
 Thetis,
 Et pinguis inuitat Ceres.
 Hinc ille latus surgit, & tenacibus
 Inserpit ulmis Euius,
 Vdoq; cornu turget, & fluentibus
 Crinem racemis impedit.
 Non Lesbos illi, non odorati magis
 Vineta rident Massici,
 Aut quae Falernis educata solibus
 Sublucet una purpura:
 Sed nec Falisci glaream malit soli,
 Nec pinguis vber Rhœtia,
 Nec flaua tantùm culta felicitis Cypri,
 Graiamue dilexit Rhodon:
 Quantum suis superbit, & sese suis
 Miratur in Canalibus.
 Circùm beatis imperat campis Ceres,
 Lateq; rura possidet:
 Et arua flauo messium fluctu tument,
 Motuq; culmorum natant.

Innube rarus inquinat cœlum vapor,
 Aut tensa nimbis vellera:
 Aut è Boreis bella ventorum plagis,
 Raucusq; sylvarum fragor
 Auditur vsquam: non proteruis insonant
 Exercitati Syrtibus
 Euris & Austris contumaces Africi,
 Et perduellibus Notis.
 Tantùm serenus Vesper, & tenerrima
 Etesiarum flamina,
 Albiq; soles, & serena lucidis
 Aspirat aura montibus:
 Puramq; cœlo prouehunt Horæ facem,
 Et Phœbus Horarum pater
 Peculiari luce colles irrigat,
 Pronâque perfundit die.
 Ramis tepentes ingruunt Fauoni
 Iocantis auræ sibilo,
 Et temperatis prouocant suspirijs,
 Leniq; somnum murmure.
 At non loquaceis interim nidi tacent,
 Matresq; nidorum vagæ.
 Sed aut maritis turtur in ramis gemit,
 Et saxa rumpit questibus,
 Aut leta latè cantibus mulcet loca
 Famosa pellex Thracia,
 Syluisq; coràm plorat, & crudelibus
 Accusat agris Terea:
 Quæcunque mœsta vocibus dicunt aues,

Respondet argutum nemus.

Affatur alnum quercus, ornum populus,

Affatur ilex ilicem,

Et se vicissim collo cuta redditis

Arbusta solantur sonis.

Huc ô Quiritium ductor, huc Oenotria

O magne regnator plage

Iordane, tandem plenus urbis, & fori,

Rerumq; magnarum satur,

Se pone curis temet, & domesticis

Furare pectus otijs.

Hic vel tuarum lene tranabis vadum

Opacus umbris arborum,

Tuosq; colleis inter, & tuas procùl

Perambulabis ilices.

Vel cum Decembre campus, & primâ niue

Vicina canescent iuga:

Nunc impeditas mollibus plagis feras,

Syluamq; præcinges metu.

Nunc incitato capream rumpes equo,

Teloq; depren-des aprum.

Iactosq; cervos coll-cabis spiculo,

Fureisq; terrebis lupos.

Quod si Latina laus Alexander plage,

Sacraq; sidus purpura,

Tecum paterno feriabitur solo,

Se seq; curis eximet,

Tuiq; ciues, hospitesq; civium

Toto fruemur gaudio.

CARMEN SECVLARE
DIVINÆ SAPIENTIÆ.

In Anno seculari M.DC.XXV.

Cùm VRBANVS VIII. Pont. Op
Max. portam auream aperiret.

In gratiam *Pauli Frigerij Romani*, publi
cè de Philosophiâ disputaturi.

Diva terrarum, pelagiq; præses,
Dicta sublustres habitare nubes
Inter, & latè cohibere pictis

Sidera frenis,

Patris aternas imitata flammæ,
Pura synceri soboles Sereni.

Mentis arcanum iubar, & corusca

Filia lucis:

Par patri natum sine matre numen,

Candor aspecti sine nube veri,

Ingeni proles, genialis almi

Pectoris ardor:

O sacer mundi lepor, ô decora

Fabra nature facies, paterna

Mentis exemplum, liquidi serenus

Luminis imber:

Patris

Patris interpres, similisq; voci
 Nata fecundo genitoris ore,
 Vena virtutum, generosa pulchri

Mater honesti:

Ante formosi vaga regna cœli
 Prima natales habuisse cunas,
 Antè vagitus, & anhelata parui

Murmura ponti:

Antè quàm Phœbi celerisq; Luna
 Vesper alternos reuocaret ortus,
 Antè quàm montes, & opaca staret

Montibus arbor:

Antè quàm tellus, & aquosa Tethys
 Regna disseptâ sociaret undâ:
 Et cauas circumsonnere fluctus

Littora cautes:

Cœlibi Patris generata partu,
 Cœlibi Patris generanda partu,
 Lumen, & verum semel elocuti

Copia Veri:

Tu quater nexis elementa nodis
 Molliter firmas, & iniqua magne
 Bella natura premis, & quaterna

Iurgia cause,

Tu tuos causis imitata vultus
 Diuidis toto simulacra mundo,
 Numinis formam studiosa vili-
 -effingere limo,

Cùm

Cum Pater sacro redimiret igni
Siderum crines, tenerumq; Solem,
Et rudes Luna radios honesto

Comeret auro.

Pondus, & Leges faciemq; rebus
Ipsa fingebas: variaq; rerum
Te penes Norma, Numeriq;, & Ars, &

Lucidus Ordo:

Tu vagas Zona cohibente stellas
Ausu nascentem religare Phœbum:
Ausu nascentem nebularum amictu-
-inuoluere terram.

Cresce, dicebas, spaciofa cresce,
Fertilis frugum pecoriq; tellus:
Hinc iugis, illinc medijs dehiscant

Vallibus agri:

Cresce, dicebas: simul ipsa mer sum
Erigit ponto caput & refusis
Hinc aquis, illinc steterunt oborti

Collibus agri.

Que simul multâ tibi risit herbâ,
Latiior celsas reparare sedes
Arduum molita tholum volantis

Nube columna

Diceris vastos equitasse supra
Nerei campos celer, & curules
Africi pennas super, & iugalis

Terga Fauonl:

Rursus obliquo redeunte gyro

Isse per fluctus, tibi navis ipsa,

Isse per campos tibi currus aptis

Ipsa quadrigis:

Docta sublimes per agrare tractus,

Docta terrestres referare vectes,

Orbis obscœnum chaos, & latentis

Ultima mundi.

Clara te Luna stupuere templa

Sospitem flammis iterare plantam,

Inter & nimbos & acuta sicci

Regna Promethei.

Ad tuos lenis venit Aura frenos:

Hinc & hinc Ignes, patiensq; lori

Pontus, & tractas sine fraude Tellus

Audit habenas.

Te Dies, & Nox, & Hyems, & Æstas,

Ver, & Autumnus, properiq; Menses,

Et leues Hora, rapidoq; cingunt

Secula passu.

Te vehit claro Cynosura plastro,

Te nec iratâ mare sistit undâ, aut

Pertinax Euri furor, aut inelu-

stabilis Austri.

Nec minax Cauri, Zephyriq; frater,

Cùm truces iram struit inter imbres,

Aut freto pulsum Boream vadosâ-

Oppugnat arenâ.

Te renascentis videt ora Phœbi,

Qua vel excusso glomerata fluctu

Lora, vel currum pelago cadentem
 Audit Ibero.

Quaę, deuexo tegit astra nimbo,
 Quaę, sublimis speculatur Vrſa
 Hiſpidas arces & inhospitalis
 Frigora brumæ.

Iamę, mortales ſimulata cultus
 Inter humanas manifeſta turmas,
 Neſciam gaudes lepido cateruam
 Ducere ludo.

Inter & coetus, ſolidamę, plebem
 Libero geſtis volitare grefſu, &
 Ire per vicos, populię, denſas
 Ire per Vrbes.

Vtilis morum, placideę, fortis
 Certa permiſſi dare iura Reſti, &
 Siderum ſolers, patrię, mentem
 Didita cælo.

Qualis umbroſâ Libanitis aurâ
 Cedrus, aut lato cypariſſus amni;
 Qualis attollit caput è Cadanis
 Sylua viretis;

Qualis Eois roſa regnat hortis,
 Aut Idumeis opulenta baccis
 Palma, quam præterfugientis humor
 Educat vnda:

Vere tu vincis veniente flores,
 Vincis Autumno remeante vites:

Te Lyci potor, utreiq; dicat

Ciuis Enipei.

Prodigus laudes tibi fundat Ister

Ostijs septem; tibi manet ingens

Tybris, immensaq; vehat sonorum

Mole tributum.

Tuq; neglectas miserata gentes,

Nuper heu foedis male pulsa rixis

Cassa bellorum refer heu pudendis

Otia terris:

Si tuam votis veneramur urbem

Omnis Europe, Latiumq; supplex

Prona certatim tulimus quaternis

Oscula portis.

Pelle vesanas Dea pelle cades,

Quaq; vicinis agitata pugnis

Bella durauere sonora crudo

Secula ferro.

Neu nimis nostris inimica culpis

Oderis cerni: dominamq; Romam

Nubium curru super, & niuosis

Vise quadrigis.

AQVILÆ RADIVILIÆ
Nuptialis Pompa.

AD PRÆSVLEM VILNENSEM,
Dithyrambus.

Age Musa nuptiales
Imitata voce planctus,
Perferacis arua Vilna
Quare flores, carpe frondes:
Carminumq; mille foeta
Vere pulchro cinge, pulchro rore sparge tempora,
Parce nunc Horatiano
Alligare verba nodo:
Age, molliora blandi
Quare pleetra Claudiani;
Mitte bella, differ arma,
Hospitiq; Dithyrambi voce Vilnam persona.
RADIVILÆ stemma cere
Alitem Iouis ministrum,
Qui per auras, qui per ignes,
Mille gyros, mille tractus
Remiges fatigat alas,
Barbitiq; Carminumq; voce, caelo deuoca,
Ales armiger Tonantis,
Blande fulminum satelles,
Mitis ignium Tyranne,
Nubiumq; turbiumq;

Linq̄ue serus officinas,
 Carpe frondes, & paterno sterne nidum stemmati.
 Carpe flores, quos maritis
 Parturivit ALBA campis,
 Carpe frondes, quas paterni
 Educauit unda Chroni.

Quae vel adbibere Vilnam:

Vel propingua lene murmur audiere Vilis.

It volantis aura prati,

Nexilis florum procella,

Pingit Euros, & remisti

Lilys pluunt acanthi:

Ludibundi veris imber

Spargit arua, spargit vrbes, tecta spargit urbium.

Ille nubium viator

Pulcher ales, ut virentem

Nube diuidit pruinam!

Proq̄ grandinum molesto

Deicit ligustra nimbo,

Et roseta pro rubenti rubra iactat fulmine.

Iactat herbas, quas iocantis

Ludit inter ira venti,

Quas adhuc seueriore

Ore bruma non momordit,

Sed Fauonius tepenti

Fouit ore, fouit vdis Æolus suspirijs.

Ite bella, que cruentis

Ira colligat catenis.

Perq̄ viua regna Flora

Nuptialis insolenti
Vere frondeat Nouember.

Quà maritus alba calcet, quà marita lilia.

Æstuantis arua ponti
Vexet innocenter Eurus,
Ad fugacis agmen vnde
Ter quater reuerberatis
Aura rideat cachinnis,

Ludicri fluentia persilent sibilis Etesia.

Magne Prasul, quæ profano
Ominamur ore vates
Auspicata verba, Sacro
Omineris ore Prasul,
Littanæ sidus corona,

Littanæ lumē Senatus, sol, VVOLLOVICIADVM.

Sit perennis ille torrens
Illa vena iugis auri,
Eloquentis ille lingua
Annis irriget Senatum.
Architecta gratiarum

Illa longum verba pronis imperent Quiritibus.